

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięczna z przesyłką pocztową 3 zł. Dla odbiorców płatno na miejscu 2 zł. Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Księga ciekawa w Poznańskim Księgarni „Goniec” Nr. 6188.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, ul. P. Marji 32. Tel. 245. Skrz. poczt. 45
Redaktor lub jego zastępca przyjmują do druku a w trybiekietach ogłoszeń od godz. 10-2 po poł. Reklamę następnego ranka nie zwraca.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz 10 linijekowy przed tekstem 40 gr. wiersz 10 linijekowy 20 gr. każdy dalszy wiersz 15 gr. Ogłoszenia zamieszczone w pierwszym numerze 50 proc. drożej. Ogłoszenia zamieszczone w innych numerach 25 proc. drożej. W numerach świątecznych i niedzielnym 50 proc. drożej. Ogłoszenia świąteczne, fantazyjne, cyfrowe i literatury o 100 proc. drożej.

BENEVIT

WYBOROWY LIKIER DO KAWY

Geneli

niechę 6,5 procentowej pożyczki. Gdzie i jak można szukać dalszej niżki budżetu? Są niewątpliwie tacy, którzy odpowiedzą bez wahania na wojsku. Są to ci, których nauka historii niczego nie nauczyła. Nie na wiecach bowiem i w rezolucjach, uchwalanych na kongresach, nie w pochodach ulicznych, ani w tłumieniu szymb, ale tu właśnie, w budżecie wojskowym, wyraża się realnie wysiłek państwa ku zapewnieniu bezpieczeństwa i pokoju.

Jak daleko ci w Polsce, którzy w skromnym naszym budżecie wojskowym zechcą szukać remedium na trudności gospodarce, żyją poza rzeczywistością, niech wskażą dwa następujące przykłady:

Jest pewne państwo, które walczy od dłuższego czasu z znacznym niedoborem budżetowym. Państwo to obniżyło o 6 proc. uposażenia urzędnicze; więcej — państwo to wstrzymało wzrost zapotrzebowania na bezrobocie, mimo, że bezrobocie rośnie; ale państwo to nie ograniczyło swych wydatków na zbrojenia. Wydatki te są tam wyższe, niż były przed wojną. Są wyższe od polskiego budżetu wojskowego dwukrotnie.

Jest inne państwo, przechodzące w tej chwili również katastrofalny spadek waluty. I tam budżet wojskowy obniżony nie został.

Skoro zaś usunięto z pola rozumowania zasadę, aby przez obcięcie budżetu wojskowego dojść do jego niżki, dość wyraźnie zarysowują się dwa inne możliwe wyjścia.

Jednym jest przesilenie dotąd niewyobrażalnych do dochody nadzwyczajnych, innymi słowy na operacje kredytowe lub na nowe źródła dochodów. Drugim byłoby zmniejszenie wydatków personalnych. Innych wyjść niema.

Przyznam, że zawsze zbierało mi się na śmiech, gdy przechodziło koło afiszów, na których wielkimi literami było wypisane: „Przeciwko 3-miljardowemu budżetowi!” Można bowiem zniżyć budżet poniżej kwoty 2.700 milionów, poniżej tej kwoty, co nazywalem minimum egzystencji. Sposób ku temu jest bardzo ważny. Nazywa się niżką uposażeń urzędniczych. Wydatki na uposażenia i emerytury wynoszą w budżecie brutto przeszło 2 miliardy zł. 1 proc. tedy zmiany wysokości uposażeń i emerytur stanowi 20 milionów zł. Tą drogą łatwo dojść do 100 i 200-miljonowych oszczędności, ale na poprzedniej sesji sejmowej p. poseł Rybarski postawił wniosek przeciw i chciał podnieść uposażenia. Wynajem, że droga, zmierzająca ku zmniejszeniu budżetu przez podwyższenie uposażeń, jest dla mego prostego umysłu zbyt zawiła.

Rząd nie ma zamiaru uzyskać redukcji budżetu drogą automatycznej niżki uposażeń urzędniczych. Dzięki przemożności rządów pomajowych dysponujemy jeszcze dość znacznymi rezerwami i nie potrzebujemy obawiać się katastrof i deficytów. Ale pragnę tu stwierdzić wyraźnie w imieniu rządu, że wszelki wzrost wydatków osobowych w jakiegokolwiek bądź formie nie będzie przez rząd dopuszczony. Zostawienie funkcjonariuszom państwowym ich dotychczasowych dochodów uważa należą za maksymalny wysiłek, jaki państwo uczynić może w danej chwili dla urzędników. Ze względu na spadek cen oznacza to w istocie rzeczy wzrost realnego uposa-

Dyskusja budżetowa w Sejmie

odbywa się już według nowego regulaminu.

Warszawa. — Wśród objawów wielkiego zainteresowania publiczności rozpoczęło się wtorkowe posiedzenie Sejmu.

Na wstępie posiedzenia marszałek wezwał Sejm do uczczenia bolesnej rocznicy tragicznej śmierci pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej s. p. Gabriela Narutowicza przez powstanie. Posłowie wstają.

Następnie marszałek podał do wiadomości Sejmu następujące pismo Najw. Izby Kontoli, zaprzeczające wersjom w prasie o różnych nieprawidłowościach kontroli.

Marszałek zawiadomił dalej, że od prezesa Najw. Izby Kontroli otrzymał sprawozdanie kontroli państwa z działalności za okres budżetowy 1929/30 roku.

Kierownik ministerstwa skarbu przedłożył Sejmowi do zatwierdzenia szereg rozporządzeń ministrów skarbu, przemysłu i handlu, oraz rolnictwa w sprawach celnych. Rozporządzenia odesłano do komisji skarbowej.

Od prezesa Rady ministrów wpłynął projekt ustawy o uchyleniu przepisów wyjątkowych, związanych z pochodzeniem, narodowością, rasą lub religią obywateli Rzeczypospolitej.

Od kierownika ministerstwa skarbu projekty ustaw o monopoli zapalczanym i zaciągnięciu 6 i pół procentowej pożyczki zagranicznej.

Marszałek zaproponował uzupełnienie porządku dziennego temi dwoma przedłożeniami, co Izba przyjęła.

Po złożeniu ślubowania poselskiego przez 6 posłów, pos. Rożek (komunista) domagał się wstawienia na porządek dzienny wniosku Frakcji komunistycznej o wyrażenie wotum nieufności rządowi, jakie miał zgłosić na ostatnim posiedzeniu.

Marszałek odpowiada, że wniosek ten jest nieformalny i nie ma odpowiedniej liczby podpisów i dlatego nie może go przyjąć.

Przystąpiono do sprawozdania komisji o wniosku nagłym posłów B. B. W. R., dotyczącym regulaminu Sejmu.

Sprawozdawca pos. Podolski (B. B. W. R.): Ustrój parlamentarny nierozdzielnie jest złączony z życiem politycznym Polski, począwszy od XIII, a nawet XII wieku. Tradycje jednak naszego życia parlamentarnego przedrozbiorowego są nieświeżone. Dwa razy tylko przed rozbiorem usiłowano Sejm uzdrożyć: po raz pierwszy za Zygmunta Augusta, po raz drugi pod koniec wieku XVIII przed rozbiorem. W wieku XVII Sejm polski przedstawiał widok nadzwyczaj gorszy, o czem pisze Kitowicz. Sejm polski przed rozbiorem nie posiadał wogóle pisane regulaminu. Po raz pierwszy spisany został regulamin w drugiej połowie XVII wieku, t. j. w 1764 r., który jednak nie wniósł wiele nowego. Nieco lepszy był regulamin, uchwalony w r. 1768 i ten przetrwał aż do Sejmu Czteroletniego. Ale i ten regulamin miał

prawo ogólne

W rozprawie szczegółowej przemawiali jeszcze pos. Trampczyński, Car, Winiarski, Zwierzynski (Klub Narodowy), oraz referent pos. Podolski (BB.), który oświadczył się przeciwko wszelkim poprawkom w dyskusji zgłoszonym.

W głosowaniu odrzucono wszystkie poprawki posłów opozycji i przyjęto uchwałę w brzmieniu komisji regulaminowej.

Marszałek oznajmił, że od tej chwili obowiązuje już nowy regulamin, jednak wnioski, zgłoszone przedtem, będzie traktował jeszcze na podstawie regulaminu dawniejszego, poczem Marszałek zarządził przerwę do godz. 5-ej.

Po godz. 5-ej kierownik ministerstwa skarbu Matuszewski wygłosił exposé, wprowadzając preliminarz budżetowy pod obrady Izby.

bowiązuje jednakowo warsztat, na ród, ludzkosć. Otóż jest faktem niewątpliwym, iż w ciągu szeregu lat ludzkosć wzięta jako całość spożywała więcej, niżli wytwarzała. Lata niedy ludów Europy 1914—1918 były zarazem okresem potwornej, niebywałej konsumcji. Była ona niewątpliwie wyższa, niż rosła na ślad za nią wytężona, gorączkowa produkcja. Krzywa cen na giełdzie nowojorskiej z tego czasu przypomina wykres rosnącej gorączki spożycia. Jedynym towarem, jaki nie tracił wówczas na wartości był towar nie nadający się do bezpośredniej konsumcji i tym towarem było złoto.

Trudność uchwycenia związku przyczynowego między okresem zniszczenia jakim była wielka wojna a dniem dzisiejszym, polega na tym fakcie, iż po raz pierwszy chyba w dziejach tego globu zaszło wówczas zjawisko przewyżki powszechnego spożycia świata nad produkcją jego zdolnością wytwórczą.

Podstawą przesilenia, przeżywanego przez organizm gospodarczy Polski, jest przesilenie rolnicze. Tam tkwi źródło naszych niedomagań. Dalsze objawy, są to objawy pochodne. Polityka gospodarza musi to uwzględnić.

Dalej jako kraj dłużniczy nie możemy sobie pozwolić na luksus biernego bilansu handlowego. — Bierny bilans handlowy przez czas dłuższy jest to systematyczne suwanie obciążenia zadłużenia długoterminowego na łatwe do wypowiedzenia zadłużenie krótkoterminowe. Przez to nasza wewnętrzna sytuacja gospodarcza zbyt łatwo stała się jego zależna od cudzej paniki, czy złej woli. Wszelki wysiłek w kierunku wytworzenia dodatniego salda naszej wymiany towarowej ze światem jest w warunkach obecnych pracą nad ustaleniem i nad wzmocnieniem naszej gospodarki.

Wreszcie przez czas dłuższy jeszcze będziemy potrzebowali do wpływu kapitału z zewnątrz.

Spróbuję oświetlić kolejno preliminarz przedłożony Wysokiej Izbie z punktu widzenia wniosków tych, do jakich doprowadza analiza sytuacji gospodarczej.

Preliminarz przyszłoroczny w porównaniu z budżetem dziś obowiązującym, jest niższy. Niższa ta jest wszakże niewielka. Powstaje odrzuć pytanie, czy niżki tej nie można było poprowadzić dalej? Czy nie trzeba było tego uczynić? Czy wpływłyby? Czy preliminarz nasz jest realny?

Odpowiadam bez wahania: preliminarz budżetowy jest najniższy, jaki mógł być zrobiony w naszych warunkach ustawowych. Zejdzie niżej gotyby już zbyt boleśnie w bieg normalnych prac państwowych. Ale zarazem budżet ten jest za wysoki i będzie zadaniem wspólnemu rządowi i Izbie urealnić go. Rząd liczył się z tem przy układaniu i zgłaszaniu preliminarza. Ale dopiero uchwalenie potrzebnych ustaw pozwoli odpowiednio zmienić cyfry. Jedną z takich ustaw, umożliwiających obciążenie budżetu przyszłorocznego o kilkadziesiąt milionów złotych mają panowie dziś w rękach. Jest to ustawa o zacią-

Mowa ministra Matuszewskiego

Sytuacja gospodarza w kraju i budżet.

Po przerwie obiadowej zabrał głos kierownik ministerstwa skarbu p. Matuszewski, ażeby wygłosił exposé do preliminarza budżetowego na rok 1931-32.

„Okoliczności, w jakich przystępujemy — wywozili min. Matuszewski — do rozważenia przedłożenia budżetowego na rok przyszły są zasadniczo różne od warunków, w jakich odbywała się rozprawa budżetowa za lat poprzednich, od roku 1926 począwszy. Różnica polega na tem, iż wzrost wpływów skarbowych, który trwał nieprzerwanie od r. 1926, aż do r. 1929 włącznie, w r. 1930 nie tylko ustał, ale dochody państwa zmniejszyły się w porównaniu do odpowiedniego okresu minionego roku budżetowego o 8,82 proc.

Stwierdzam, iż rok temu, gdy rozprawa toczyła się nad budżetem obecnie obowiązującym, rząd stał na stanowisku, że w każdym razie nie należy liczyć na wzrost dochodów. Oponowałem uparcie przeciwko różowemu obliczaniu dochodów. Mimo to ówczesna większość, zasiadająca zarówno z prawej, jak i lewej strony tej wysokiej Izby, podniosła dochody przy pomocy nie tyle rozumowania, ile głosowania. Niestety, nie mogę stwierdzić, aby głosowanie to dało jakikolwiek rezultat dla kas skarbowych. Nie mogę pominąć milczeniem tego tendencyjnego śrubowania dochodów w górę przez partię opozycyjne, aby z góry zaznaczyć pewien sceptycyzm, z jakim odnosić się będą do propozycji zmian w preliminarzu, jakie będą niewątpliwie zgłoszone z tych law. — Przekonałem się bowiem doświadczalnie, że rozumowania rozsądka, mogą być bliższe rzeczywistości, niż wywody ekonomistów zaslepionych namiętnością polityczną.

Natomiast wszelkie poprawki

istotne i rzeczowe, skądkolwiek zostaną wysunięte, będą przeze mnie oceniane z całą dobrą wolą i obiektywnie.

W roku zeszłym preliminarz rządowy różnił się od preliminarza, zgłaszanego za lat poprzednich tem, iż wstrzymywał wzrost budżetu. Wstrzymywał, znajdujący się obecnie w rękach panów, idzie dalej, zmniejsza bowiem kwotę przez widywanych wydatków państwowych o 1,86 proc., jeśli chodzi o budżet netto, a o 2,37 proc., jeśli chodzi o budżet brutto, kwotę zaś dochodów o 3,92 proc., jeśli chodzi o budżet brutto, a 4,87 proc., jeśli chodzi o budżet netto.

W roku zeszłym wydawać się mogło, iż gospodarce przesilenie światowe ma charakter raczej przejściowy. Wolno było przypuszczać, iż przyczyny, wywołujące to zjawisko, miną.

Dziś trudno byłoby twierdzić, że gospodarcy kryzys światowy jest wywołany li tylko przez czynniki natury przejściowej. Sumienna obserwacja skłania raczej do wniosków przeciwnych. — Istnieje zapewne szereg uchwytnych przyczyn, których usunięcie poprawiłoby sytuację światową. Wymaga to jednak zrzeczenia się przez państwa bogatej części ich zysków, do których przywykli, wymaga rezygnacji z wielu egoizmów. Ale poza namacalnymi błędami, jak polityka protekcjonistyczna, dumpingowa rowy, trudności eksportu kredytów przez państwa chore na inflację złota itd., poza temi błędami krótkowzrocznymi istnieją niewątpliwie przyczyny głębsze, wynikłe z przeszłości: rany gospodarce, które tylko czas wygoić może.

Stara prawda niezmienną po dziś dzień przez żadną nowinkarską teorię można jedno: aby się bogacić, aby się rozwijać, więcej aby nie biednieć trzeba wytwarzać więcej, niż się spożywa. Zasada ta o-

„NOWOŚCI”
ul. Panny Marji 12.
Poczt. sensu w dni powsz. o g. 4, w sobotę o g. 4, w niedzielę o g. 3.
Ost. o g. 9,30 w.

PODJIĘCIE SKRZYDŁA
Fascynujący dramat w 6 aktach powst. pod kier. skrydłał. t. g. ang. i pol. o okolicznościach Londyn. Zdobych. W rolach głównych: John Garrick i Helen Chamberlain.
Fenoldo-ako nad Program **DDATKI DZIEWKOWE** i aktualności z całego świata. **TYGODNIK FOXA.**

Hanka Ordonowa
GDZIE ??...

zenia. Należy zdać sobie jasno sprawę, że nie przez budżet można zmienić ustawodawstwo, lecz przez ustawodawstwo można zmienić budżet. Urealnienie, uproszczenie i sprowadzenie na ziemię papierowej twórczości, papierowych ludzi jest najsukcesywniejszą drogą urealnienia budżetu.

Dyskusja budżetowa
Opozycja na trybunie.

Po mowie min. Matuszewskiego zabrał głos pos. Róg, który na wstępie składa deklarację w imieniu pięciu stronnictw Centrolewu. Deklaracja twierdzi, że wola ludności nie znalazła swobodnego i rzeczowego wyrazu w wyborach i z tego powodu mówca składa protest przeciw sposobowi wyborów i oświadcza, że nic nie zmusi go do zaniechania walki o zwycięstwo prawa w Polsce.

Następnie mówca przemawia w imieniu zjednoczonego klubu chłop skiego, a mówiąc o sytuacji w kraju, powiada: „Niektóre pisma z obozu rządowego, szczególnie konserwatywno-rewolucyjne, tęsknią niejakako do widoku krwi, przelewanej w wojnie domowej. (W tej chwili przerywa pos. Radziwiłł: „To beczelność!”) ...sa zdania, że milczenie mas ludowych należy uważać za próbę tego wszystkiego, co się dzieje w Polsce. Takie twierdzenie jest cynizmem. Jaka to była zgoda, okazała się w końcu wielkiej wojny, a także lud rosyjski, w chwili, kiedy dorwał się do głosu (?), jaka to była wówczas jego aprobatą?”

Wzrwa na sławach BBWR. Pojedyncze okrzyki: „Co to jest? Niech się pan liczy ze słowami. Niech pan nie obraża Izby i posłów takimi porównaniami!”

Mówca kończy zapewnieniem, że stronnictwo, które on reprezentuje, będzie pracować w tym Sejmie rzeczowo, dążąc do obniżenia budżetu. (Okłaski na prawicy).

Następnie zabiera głos pos. Rybarski (Stron. Nar.), który wywodzi: „Nikt teraz nie będzie mógł twierdzić, że Sejm przeszkadza rządowi w tworzyć pracy. Nie zapomnę wprawdzie o nadużyciach wyborczych, lecz wiem, że odpowiedzialność za popełnienie tych nadużyć spada na tych, którzy tą drogą osiągnęli większość. (Okłaski na prawicy).”

Mówca przechodzi następnie do szczególnej analizy budżetu. Przemówienie jego przerywane często przez klub BB. i oklaskiwane przez opozycję, zawiera zarówno elementy krytyki, jak i wycieczki natury politycznej.

Posłowie Rybarskiemu odpowiada następnie pos. Byrka. Następnie pos. Niedziałkowski swoje dłuższe przemówienie zamyka oświadczeniem dotyczącym zajść w Brześciu i zwracając się do większości sejmowej domaga się od niej, aby popoiliła w dzisiejszej dyskusji, jaka się rozwinię nad nagłośnią wniosków na podanie autentycznych dat, faktów i nazwisk osób z zajściami temi związanych.

W dyskusji budżetowej zapisanych jest jeszcze kilku mówców, poczem prowidzorem budżetowe zostanie przekazane komisji.

Dopiero po zakończeniu obrad nad tym punktem, ma przysięć pod dyskusję nagłośnić wniosków dotyczących Brześcia i zwolnienia aresztowanych.

TELEGRAMY
ENERGICZNA AKCJA PROPAGANDY POLSKIEJ W LONDYNIE.

London. — Biuro prasowe przy ambasadzie polskiej w Londynie zakończyło dziś pierwszą na skalę europejską prowadzoną kontrpropagandę polską przeciw antypolskiej kampanii organu liberalnego „Manchester Guardian”.

W dziesięciu biuletynach rozesyłanych około 200 dziennikom i 100 pismom zagranicznym, jak członkom parlamentu i publicystom polskie biuro prasowe wykazało złą wolę „Manchester Guar-

Hanka Ordonówna
w Częstochowie.

Uwaga! Wyciąć i przechować!
Del-Ha Del-Ha Del-Ha

5.00
18.30
29.50

Ważny tyłko po dokładnem wynebrzeniu!

Imię _____
Nazwisko _____
miejscowość _____
ul. i Nr. _____

KATOWICE, św. Jana 4.
KRÓL. HUTA, Wolno/ści 16
TARNÓW, Plac Jobie/kiego5
PRZEMYŚL, Plac na Bramie.

Częstochowa
F. PRAPORT
I Aleja 8.

**Uwaga: Wielki wybór kre-
watów modnych od zł. 2.90
i torebek damskich.**

Hanka Ordonówna
KIEDY??...

nef będzie więc witał Marszałka w Lyonie gen. Serrigny, członek najwyższej rady wojennej Francji. Drugim momentem oficjalnym w podróży Marszałka będzie w Lizbonie wizyta i śniadanie u Prezydenta Portugalji.

W Bordeaux oczekiwani będą na Marszałka pik. Bleszyński, nasz atache wojskowy i morski w Paryżu, by w razie trudności w przejeździe przez Hiszpanję ułatwić Marszałkowi podróż do Lizbona inną drogą.

Garść wrażeń
z pierwszego etapu urolpowej podróży Marszałka Piłsudskiego.

W „Kurjerze Czerwonym” opisuje korespondent St. P. wrażenia z pierwszego etapu podróży Marszałka Piłsudskiego i rozmowę z opiekunem p. Marszałka drem Woyczyńskim. Korespondent ów m. in. pisze:

Gdy na pierwszym od Warszawy stacji w Skierzwicach spotykamy się na chwilę obok wagonu, pytamy: — Jakże pan Marszałek? Czy w dobrym humorze?
Dr. Woyczyński już inny człowiek. Już wie, już jest pewien, że naprawdę udało mu się wywieźć Marszałka. Odpowiada: — Humor Marszałek ma doskonały, podkpiwa, żartuje... Ale zmęczony bardzo. To widać... Jakiego ja się strachu najadłem dwa dni temu... Komendant dostawał nagłe gorączki 38 z kreskami. Już myślałem, że to grypa i że wyjadł diabli wzięli. Ale ten diabeł chyba tak jak ja, nie wie, jak te ostatnie tygodnie szarpały zdrowie Marszałka. No, chwalił Boga, jedziemy...
W Koluśkach (coraz dalej od Warszawy) humor dr. Woyczyńskiego wzrasta i jest widocznym odpowiednikiem humoru pana Marszałka.

Jeszcze chwila do odeszcia pociągu. Stojmy na peronie. W oknie salonki, zamglonem firanką szronu, widać sylwetkę Marszałka.

— Oho, drugi pasjans skończony — wyjaśnia dr. Woyczyński — Ciekawym, czy i ten wyszedł. Zaraz będzie herbata, a za Piotrkowem kładziemy się spać”.

Pociąg rusza wzdłuż szpalery kolejarzy, którzy po dwu, po trzech, na postojach oglądają troskliwie każde koło pociągu, raportując jeden drugiemu, że wszystko w porządku.

Za Piotrkowem dowiadujemy się, że drugi pasjans wyszedł również. Marszałek zrzucił szarą kurtkę mundurową — rozpoczyna swój urlop.

Przy łózku położył sobie do bytą z walizki książkę francuską — To co z taktyki wojskowej — wyjaśnia dr. Woyczyński, — ale sądzę, że nie będzie długo czytał, bo bardzo zmęczony...
Tak — niedługo. Światło w przedziale pana Marszałka gaśnie jeszcze przed godz. 11-tą.

A gdy czytacie te słowa — Marszałek jest już w Wiedniu.

dian” która świadomie czerpie wszystkie wiadomości o Polsce ze źródeł niemieckich.

Stanowcze wystąpienie

posta W. Brytanji w Moskwie. Moskwa. — Poseł angielski w Moskwie odwiedził zastępcę komisarza spraw zagranicznych, Litwinowa, któremu złożył oświadczenie, iż rząd angielski nie jest zadowolony z odpowiedzi rządu Sowieców na swą notę i domaga się powtórnej odpowiedzi. Nota Sowiecowa nie porusza merytorycznie sprawy, gubi się w ogólnikach i nie wyraża usprawiedliwienia z powodu obrazy, jakiej doznał rząd angielski.

Litwinow odrzekł, że w procesie partji przemysłowej członkowie rządu angielskiego nie zostali obrażeni, czuć się mogą obrażeni tylko poszczególni obywatele angielscy. Jeżeli minister Churchill lub pik. Lawrance czują się obrażeni, mogą dochodzić swych krywd na drodze sądowej i skierować odnośną sprawę do sądu Sowiecowa(?).

Posel angielski odpowiedział, że tego rodzaju stawianie kwestji nie może zadowolić rządu angielskiego, wobec czego zażądał kopji wyroku w sprawie partji przemysłowej, oświadczaając, że Anglja zastrzeżę sobie dalsze stanowisko w tej sprawie.

Równocześnie zakomunikował, że już obecnie rząd angielski postanowił wstrzymać wyjazd do Moskwy swego atache wojsk.

PLANY DYKTATORSKIE.

Bukareszt. — W dziennikach toczy się w dalszym ciągu dyskusja w sprawie rzekomych planów dyktatorskich. Dzienniki liberalne donoszą, iż król Karol miał wypowiedzieć się przeciwko wszelkim zmianom konstytucyjnym. Król miał oświadczyć, że ci z jego otoczenia, którzy rządzą tak zwanym gabinetem silnych indywidualności, popielniają nadużycia, mieszając jego osobę w tej kombinacji politycznej.

NOWA DEMONSTRACJA HINDENBURGA PRZECIW TRAKTATOWI WERSALSKIEMU.

Berlin. — Międzynarodowa konferencja dla zabezpieczenia lotnictwa, która obradować będzie w Paryżu, zwróciła się do prezydenta Hindenburga, podobnie, jak do innych zwierzchników państw europejskich, z prośbą o przyjęcie godności członka honorowego w przedmym kongresu.

Prezydent Hindenburg odpowiedział odmownie.

Ta demonstracja Hindenburga wyrażać ma protest przeciw ograniczeniu Niemiec w dziedzinie lotnictwa przez Traktat Wersalski. **DLACZEGO NIE UDAŁO SIĘ POWSTANIE W HISPANJI?**
Madryt. — Lizboński korespondent Havasa donosi, że rozmawiał ze zbiegłymi z Hiszpanji lotnikami wojskowymi.

General de Laña oświadczył, że za niepowodzenie rewolucji jest odpowiedzialny generał Galan, rozstrzelany na mocy wyroku sądu do rąnego.

Ruch rewolucyjny wybuchł o trzy dni wcześniej, niż pierwotnie planowano. Ponadto nie były żywiwo, pozyskane przez Galana, tak wierne, jak przypuszczano. Major Franco nie chciał zdra-

zić, w jaki sposób się wy dostał z więzienia. Hiszpanji wcale nie o- puszczał, lecz ukrywał się w pobliżu Madrytu, bo chciał być blisko rządu na wypadek wybuchu rewolucji.

Celem rewolucji było, jego zdaniem, przywrócenie wolności i konstytucji, obojętnie, czy się to miało stać przez zaprowadzenie ustroju republikańskiego czy nie.

Zatarg w Jerozolimie

Gubernator angielski wtrąca się do nie swoich spraw. Rzym. — Sfery watykańskie poruszone zostały wiadomością „Corriere deia Sera” z Jerozolimy o wkroczeniu gubernatora angielskiego do świętej groty betleemskiej i nakazaniu rozpoczęcia prac restauracyjnych oltarza Józefusowego.

Kustosz franciszkanin O. Marotta gorąco zaprotełował przeciwko pogwałceniu niezależności miejsc świętych, która wyklucza wszelkie wtrącanie rządu w sprawie utrzymywania porządku w miejscach świętych. Pomimo protestu prace restauracyjne zostały rozpoczęte.

Oczekiwane jest wystąpienie oficjalne delegata apostolskiego, przebywającego chwilowo w Egipcie, który ma zwrócić uwagę krajów katolickich na dokonany gwałt. Sfery katolickie w Jerozolimie widzą w incydencie betleemskim kontynuowanie planu Anglii systematycznie zmierzającej do pomniejszenia wpływów łacińskich w Ziemi św.

KARA ŚMIERCI ZOSTANIE WZNIESIONA W ANGLJI.

London. — Projekt zniesienia kary śmierci przybiera coraz bardziej realny charakter. Komisja parlamentarna opracowała raport, w którym proponuje zawiesić na próbie karę śmierci na przeciąg 5-ciu lat. Konserwatyści członkowie komisji niedawno się wycofali, pod-

kreślając, że zdania szeregu rzeczoznawców nie zostały uwzględnione przez większość komisji.

AGITACJA PRZECIWPOLSKA B. POSŁÓW.

Mińsk. — Dnia 14 grudnia r. b. przybyli do Mińska byli posłowie białoruskiej robotniczo-włościańskiej Hromady: Rak-Michajłowski i Miotła. Obaj byli posłowie do sejmiku polskiego zbiegli z Polski po przedterminowym zwolnieniu ich z więzienia we Wronkach. Razem z Rak-Michajłowskim i Miotłą przybyli do Mińska byli generalny sekretarz Hromady, Burzewicz i były poseł białorusko-robotniczo-włościańskiego klubu „Zmaganie”, Grecki. Posłowie wygłosili na wiecach i zebraniach w Mińsku przeciwpolskie agitacyjne przemówienia, podkreślając, że ich przedterminowe zwolnienie z więzienia w Polsce było manewrem imperjalizmu polskiego.

**ZNIESIENIE OGRANICZEŃ ZY-
DÓW W B. ZABORZE ROSYJ-
SKIM.**

Warszawa. — W kołach parlamentarnych zwracają uwagę, że zgłoszony do łaski marszałkowskiej rządowy projekt ustawy o uchyleniu ograniczeń wyznaniowych i narodowych, zawartych w ustawodawstwie b. dzielnicy rosyjskiej, jest wynikiem zabiegów, jakie podjęli w tym względzie żydowskie posłowie, zasiadający w B. B. W. R. z pos. Wiślickim na czele.

Dwa momenty oficjalne

w podróży Marsz. Piłsudskiego. Warszawa. — Mimo, że podróż Marszałka Piłsudskiego ma charakter wybitnie-privatny, korpus oficjerski francuski, jak się wyraził jeden z wybitnych generałów francuskich, nie może się pozbawić tej przyjemności, by nie powitać Wodza Polską na ziemi francuskiej.

W imieniu armji sprzymierzono-

Kino-Teatr „CASINO” Kościuszki 18

OD WTORUKU 16 GRUDNIA I DNI NASTĘPNE
ARCZYDZIOŁO TREŚCI, REZYSERII I GRY AKTORSKIEJ!!!
WIELKI ŻYCIOWO-OBYCZAJOWY FILM!!!

O czem śnią dziewczęta

Wzruszający dramat wiecznego kłamstwa, i wiecznej miłości.

W rolach głównych czarująca **JÓZEFINA DUNN** w roli dziewczyny marzącej o karierze, oraz ulubieniec publiczności **WILLIAM HAINES** w roli zdradzonego i oszukanego męża.

„O CZEM ŚNIA DZIEWCZĘTA” o karierze filmowej, o limuzynach, o upodobnieniu się do **GRĘTY GARBÓ!** — Gorąca miłość dwójga młodych ludzi, zakłócona niecniemi intrygami uwodziciela.

INTRYGII! — — — — — ZDRADA! — — — — — UWIEDZENIE!!!
KONCERTOWA GRA! — — — — — ŚWIETNA REZYSERIA!

Początek przedst. o godz. 5-jej po poł. — Ostatni seans o godz. 9.30 wiecz.

UWAŻA: W następnym programie królowa rewji polskiej **HANKA ORDONÓWNA** oraz **KAROL HANUSZ** w przebraniach filmie p. t. „REWJA HOLLYWOODU”.

Kto nie chce chorować na grypę
musi się zaopatrzyć w ciepły sweter i wełniane pończochy.
Korzystajcie więc z okazji, bo firma „DZEMPER” luj Aleja 49

URZADZA

Wielką Wyprzedaż Gwiazdkową

Swetry czyste wełniane od zł. 18. — Poulowery damskie wełn. od zł. 17.
Poulowery męskie — — — — — 16. — berżawkini damskie — — — — — 16.

Wyprzedaż trwać będzie do 10 stycznia 1931 r.

Hanka Ordonowna

WKRÓTCE!...

To i owo

z wrażeń częstochowskich. Złożyło się tak, że po wielu latach wypadło mi przyjechać do Częstochowy na dłuższy pobyt, celem odwiedzenia krewnych, kilku pozostałych jeszcze z dawnych czasów znajomych, oraz załatwienia różnych spraw ważnych lub mniej ważnych. Na 7 godzin przed wyjazdem z Poznania nadałem tam część mego bagażu, który odszedł pociągami poprzednim i powinien był właściwie nadejść do Częstochowy jeszcze przed przybyciem tego pociągu, w którym jechałem. Po przybyciu do Częstochowy jakoś około godziny 4-ej nad ranem przekonałem się, że bagażu mojego niema, albowiem w Herbach Nowych po prostu zapomniałem go przeladować. Miałem już obawę, że bagaż zaginął, wobec czego wraz z posługaczem bagażowym udaliśmy się na poszukiwanie. W ekspedycji towarowej dyżurny podurzednik, widocznie zaszpan, mruknął niechętnie: „niema i już!” Odszedłem więc z niezmac, ale pocziwy posługacz, „urzedujący” na dworcu częstochowskim jeszcze przed wojną, doradził mi, abym stanów coś upomniał się o moje rzeczy i udał się gdzieś do pierwszej klasy, gdzie u jakiegoś dygnitarza jest „żałobna książka”. Na te słowa zdebałem i gdybym nie znalazł języka rosyjskiego, mógłbym przy puszczać, że u owego pana w pierwszej klasie powinna być także „weselna książka” dla wpisywania w niej może wyrazów zawołania z podróży na przetrzeni Herby Nowe — Częstochowa w nieogrzewanych wagonach. W każdym razie „żałobna książka” utkwiała mi bardzo w pamięci i do szedłem do przekonania, że car batuszka żyje jeszcze w mózgach niektórych mieszkańców przastrej Częstochowy. Ponieważ jednak bagażu, o którym zawieram

głowy czytelnikom, odnaleźć nie mogłem, nie wypadało mi innego, jak czekać w zimnej poczekalni drugiej klasy, wyłożonej kamienią posadzką i ogrzewanej w ten sposób, że ciepło jest tylko właścicielowi bufetu i jego obsłudze. Czas oczekiwania miał szybko na obserwowaniu różnych ciemnych ty i pow, kręcących się po sali wspanianej poczekalni, najprawdopodobniej w poszukiwaniu ludzi „zaspanych”, jak mówi język złodziejski. Po daremnie oczekiwaniu przez kilka godzin na bagaż opuściłem dworzec kolejowy, udając się na jedną z ulic, gdzie zamieszkuje mój krewny. Chciałem wziąć takśmówkę, ale posługacz, który mi doradzał „żałobną książkę”, zapewniał, że nikt tam nie pojedzie, bo „samochód się tam utopi”, a „kuń polamie nogi”. Pojechałem przeto na własnych samochodach, a że ostatnio nie uprawiałem sportu, niemało musiałem się namęczyć, ażeby w najprzeźrzejszych skokach wzwys, wdał przez byle przestrzeń pomiędzy magistratem a Częstochówką. Bagaż otrzymałem jakoś około południa tego samego dnia. Zmęczony pielgrzymką od dworca kolejowego, zasnąłem, popołudniu zaś zwiędziałem niektóre ulice Częstochowy. Zauważyłem, że tu i tam, albo tam i tu — jak się komu podoba — widnieją jeszcze znaki panowania zaborców moskiewskich, bowiem na jakimś domu wisi tablica z napisem: „Ulica światoy Warwary, 1-yj uczastok”, na rogu jakiejś innej ulicy także tablica z napisem rosyjskim u góry i polskim u dołu. Pomyślałem, że niektórzy poczciwi mieszkańcy Częstochowy przy najmniej tym sposobem przypominają sobie dawne czasy panowania naszych „przyjaciół” ze Wschodu. — O chodnikach na kilkunastu ulicach sławetnego grodu nie piszę, czy są dobre lub złe, jednakże uważam, iż możnaby tu śmiało urządzić kapielę błotne, bezpłatne przynajmniej dla mieszkańców tego miasta, pozbawionych możliwości wyjazdu na kurację do tego rodzaju kapieli w Polsce lub zagranicą. P-n.

— **Wystawy w kasynie Oficerskim.** Dorocznym zwyczajem w dniu 31 grudnia r. b. odbędzie się w kasynie Oficerskim 27 p. p. bal Sylwestrowy dla rodzin oficerskich i zaproszonych gości. Bal ten niezawodnie zgromadzi liczne grono gości z naszych sfer towarzyskich, tem więcej, że nowy lokal kasyna został powiększony i sala balowa jest pięknie urządzona.

— **Z Wystawy obrazów „Czerwonego Krzyża”.** Jak dowiadujemy się, Wystawa obrazów „Czerwonego Krzyża” w Częstochowie (lokal po „Cristalu”) pozyskała kilka olejnych obrazów p. A. Kani-gowskiej z Redzin. Prace te nie zostały umieszczone w katalogu, ponieważ dopiero wczoraj zostały na deslane.

— **Przedstawienie gwiazdkowe dla dzieci w I Gimnazjum.** W sobotę, dnia 20 b. m., o godz. 5-ej po poł. w sali I Gimnazjum państw. odbędzie się piękne przedstawienie gwiazdkowe dla dzieci, urządzone staraniem Komitetu Rodzicielskiego. Uczniowie Gimnazjum odegrają trzy bajeczki: „Śnieżynki”, „Mikołaj” i „Choinka” z pieśniami, tańcami i deklamacjami oraz niespodziankami. — Wejście od 50 gr. do 2 zł. Dochód na kolonie dla niezmężonych uczniów.

— **Wczorajszy występ Kiepury przez radio.** We wtorek wczoraj słynny tenor polski Jan Kiepura wystąpił z własnym koncertem w sali Filharmonji Warsz., a koncert ten transmitowany był przez radio nietylko na całą Polskę, ale i na wiele stacji zagranicznych.

— **Wszędzie przy głośnikach radio** wych i słuchawkach zgromadziły się całe rdyżki, posiadacze lepszych radiodjodbiorników zapraszali na koncert licznieszce kołka znajomych — słowem zainteresowanie występem było wielkie. Znakomity tenor odśpiewał szereg arii operowych i pieśni, polskich i wiosekich, a głosowo zaimponował subtelnymi wysokimi pianami, ośniewając zarówno słuchaczy kaskadą mi swego wspaniałego głosu, szafując im z artystycznym umiarem i kulturą śpiewaczą, to też publiczność w Filharmonji przyjmowała artystę entuzjastycznie w niekończących się brawach i okrzykach, zmuszając go do sutych dodatków, wobec czego koncert przedłużył się o całą godzinę.

— **Diękując za owacje.** Kiepura mówił do publiczności: „Mam nadzieję, że nie przyniosłem państwu wstydu” i „Jestem szczęśliwy, że się państwu podobam, a te oklaski będą dla mnie pokrzepieniem w mojej tułaczce zagranicą”. Wynurzenia te wywoływały nowe burze oklasków, zarówno jak i zapowiedź, że jeszcze jeden koncert Kiepury odbędzie się dn. 29 b. m.

— **Zwolnienie aresztowanych członków P. P. S. w Częstochowie.** Za kaucją po 500 zł. zwolnieni zostali z aresztu dwaj członkowie miejscowej P. P. S. Franciszek Dederko, oskarżony z art. 129 za przemówienie na wiecu, oraz Jan Gronkiewicz, aresztowany w związku z krwawymi zajściami w Kasie Chorych.

— **Nieobyczajne zwyczaje.** Otrzymałmy list osobiste doręczone przez p. Jana Nowaka i Helenę Kupczę, że w domu przy ul. Krakowskiej Nr. 62 u jednego z lokatorów odbywają się zebrania, zakłócające spokój i obrażające uczucia małoletnich dzieci. Sądymy, że czynna nasza policja zabezpieczy na przyszłość lokatorów tego domu przed zgorszeniem.

— **Bezpłatne jubileuszowe blankiety telegraficzne.** Ministerstwo poczty i telegrafów skasowało opłatę na jubileuszowe blankiety telegraficzne, które były sprzedawane po 10 gr. za sztukę. Wszystkie urzędy telegraficzne otrzymały polecenie wydawania blankietów jubileuszowych bezpłatnie aż do wyczerpania zapasów.

— **Noce dyżury aptek.** W nocy z dnia 17 na 18 bież. miesiąca otwarte będą następujące apteki: p. Monikowskiego — Isza Aleja Nr. 14 p. Lesińskiego — ul. Wieluńska Nr. 47.

— **Obrawowana w I Alei.** Juliana Krawczyk, zam. we wsi Rusinowice, pow. lublinieckiego zameldowała policji, że wczoraj w Aleji 1 zaczęło ją 2-ch nieznanymi żydków, którzy chcieli sprzedać jej dwa kawalki materiału. Gdy u dała się z nimi do bramy, ci wyrwali jej posiadane w ręce pieniądze w sumie 120 zł. a sami, porzucając 2 kawalki materiału, wart. 50 zł. zbiegli. Dochodzenie w toku.

— **Drugi chleb.** Za pobieranie wygórowanych cen za chleb policja spisała doniesienia na; Dabrowskiego Romana (Wietrzykowska 5), Krysiaka Władysława (Główna 5), Goldberga Moszka (Kościuski 19-a) i Zajdler Eugenję (Kościuski 8).

— **Wróg światła.** Na usiłowaniu kradzieży lampki elektrycznej z bramy domu przy ul. Garnarskiej nr. 23 schwytany został Bajkowski Eugenjsz (Narutowicza 75).

— **Kradzież z mieszkania.** Małgorzata Opacka (Pańcy Marji 35) zameldowała policji, że z mieszkania skradziono jej 70 zł.

Denflawm
przy niebezpieczeństwie zagrożenia się idło obrony przed chorobami i przebiegania
Do nabycia we wszystkich aptekach

RADJO!
OSTATNIA NOWOŚĆ!
Aparaty autowe, jednocześnie ładujące akumulatory!
TANIO! sprzedaje
PAWEŁ BELKE
Częstochowa ul. Piłsudskiego 5, tel. 6.93.

OFIARY.
Na kościół w Gidlach — Małz. Chwa-stowskiej z. 2., K. S. z. 5.—
Na Arcybrotwa Różańca świętego: — T. W. z. 5., M. B. Hoffman z. 25.—
Na Bezdomne dzieci: — T. W. z. 5., M. B. Hoffman z. 25., Sobieraj z. 10.
Na Paralityków: — M. B. Hoffman z. 25.—
Na gwiazdkę dla żołnierzy: — M. B. Hoffman z. 25.—
Na gwiazdkę dla więźniów: — M. B. Hoffman z. 10.—
Na Komitet gwiazdkowy przy Magi-stracie: — Wodociąg i Kanalizacja z. 37.15 gr., Krysia, Jedrus i Tadzio Radom-scy z. 8.—
Na Dom Starców przy ul. Ogrodowej Sobieraj z. 10.—
Na Bezrobotne: — Sobieraj z. 5.—
Na białe dzieci przy Arcybrotwie Różańcowem: — Sobieraj z. 5.—

FUTRA wszelkiego rodzaju.
Pałta futrzane.
Najtaniej w firmie
S. KRASNOŚCI I ANIJA!

JEZYKOW francuskiego, angielskiego, niemieckiego udzielam. Warunki przystępne. Oferty do sklepu „Gońca” pod „Jezyki”. 2779

KATAR UPORCZYWY leczy tylko Pionomelhy zarejestrowany w ministerstwie Nr. 1198. Sprzedawca wszystkie apteki i drogerie.

BARDOZ tanio sprzedam sklep spożywczy wraz z mieszkaniami składającym się z 1 pokoju i kuchni, Wiadomości: ulica św. Rocha 65, Jan Caban.

PLACE w śródmieściu do sprzedania. Wiadomości: Cienna 20.

ZGUBIONO kwit lombardu Nr. 4237, 2918

NA GWIAZDKĘ Paletka, ubranka, sukienki, mundurki szkolne, po cenach niższych polca firma „Halina” Kościuszki 18. 2854

FARTUCHY dla gospodyń w dużym wyborze polca E. „Halina” Kościuszki 18.

ZGUBIONO kwit lombardu Nr. 7208, 4987

PRZYJMĘ agencję jakaby nie była, mogę złożyć kaucję. Wiadomości: śląska 13.

DO SPRZEDAŃIA gramofon nowy, dwa zegary i dwa łózka żelazne. Potrzebny agent z kaucją 150 złotych. Wiadomości: śląska 13.

OKAZYJNE garnitur salonyowy czarny. Ołtomany, tapczany, kozetki fantazyjne, zwykłe nowe. Ceny przystępne. W. Burian, Kościuszki 24 (front). 4697

SPRZEDAM piwniarz w dobrym punkcie. Wiadomości: Aleja 36 u doroczy, 2929

SŁONECZNY pokój z kuchnią do wynajęcia. Raclawicka 18. 4993

PRACOWNIA Ubiórów Damskich „Moda” Kościuszki 26 front, została powiększoną i przyjmuje wszelkie roboty, wykonuje szybko, gustownie i po cenach niskich. Potrzebne samodzielne panny i uczenie. 4888

DNIA 15 b. m. zginął pies wół. Odprowadzić proszę: Kąkolw, Kościelna 13, Skawinski. 4994

ZGUBIONO legitymację z Kursów do kształcających na imię Stefan Ujma, 2930

ZGUBIONO książkę Kasy Chorych wydaną na imię Walerji Iwankiej. 4988

POSZUKUJĘ pożyczki 5.000 zł. do 1-go sierpnia 1931 r. dam procent i zabezpieczenie. Łaskawe oferty do sklepu „Gońca” pod „Bez ryzyko”. 4989

KUPIĘ solidny szafkowy patefon lub pozytywkę i kłęcznik orzechowy. Oferty sklep „Gońca” dla „Patefon”. 4991

ZGUBIONO książkę wojskową, kartę powołania, oraz legitymację za służbę graniczną wyd. przez 7 Batalion w Podwilsku na imię Franciszek Lis. 239

SPRZEDAM tanio maszynę „Singera” gabinetową nową i zwykłą. Wieluńska 46 dorocza wskaza. 4995

1 — 2 **TYSIĄCE** dolarów pożyczki hipotecznej wysoko procent. Poszukuję. Oferty sklep „Gońca” sub. „Wala”. 4992

MEBLE nowe i używane wszelkiego rodzaju: kredensy, stoly, krzesła, szafy, bielizniarki, trzaski ołtomany, kozetki, łózka, materace i biblioteka używana, i Aleja 12 — Gliński.

POTRZEBNA prasowaczka na sztywną robotę. Wiadomości: III Aleja 48. 2827

POMOCNIK fryzjerski potrzebny do pomocy. Stradom, ul. Główna Nr. 49. A. Gelwke, fryzjer. 2926

ZGUBIONO książkę Kasy Chorych wydaną na nazwisko Janczak Konstanty. 2925

MIESZKANIE pokój, kuchnię, lub pojedyncze duże, poszukuje małżeństwo bezdzietne, urzędnicy. Oferty z podaniem warunków, możliwie dogodnych, bez odstępnego, do sklepu „Gońca” sub. „Poczt”. 4993

NOWOCZESNE mieszkanie 3 lub 4 pokoje z kuchnią i pokojem służbowym w śródmieściu do wynajęcia od zaraz. Wiadomości: Dr. Bielski, Jasna 2 m. 2921 od godz. 7-ej.

KRONIKA

Czwartek 18 Grudnia
Dziś — Czekiw. Nm!
Jutro — Nemeziusz!
Wschód słońca o 6. 7.39
Zachód „ „ 15.42
Kalendarzyk historyczny:
Wybór Zygmunta Augusta na króla 1529 roku.

— **Apel Patronatu nad więźniami.** Zarząd Patronatu nad więźniami odzywa się do szlachetnych serc w społeczeństwie, prosząc o łaskawe datki na urządzenie wili i świąt Bożego Narodzenia dla więźniów. W myśl nauki Zbawiciela „błogosławieni miłosierni, bo oni miłosierni dostąpią” okażmy litość dla moralnie złamanym i upadłym, aby takim czynem w pewnej mierze zapobiedz szerszeremu się zlu. Albowiem im mniej będzie jednostek zdemoralizowanych, tem życie każdego obywatela stanie się bezpieczniejsze.

— **Chwila wigilijna, opłatek** nastrożyc okazję do przemówienia, mo-wę darów i ofiar, co i najtepsze umysły poruszy.

— **Czyn wymowniejszy nad usta.** Datki pieniężne lub w naturze uprasza się złożyć w Redakcji „Gońca” lub kancelarji więzienia przy Magistracie.

— **Nowy dowódca 27 p. p. w Częstochowie.** W ostatnim dzienniku personalnym M. S. Wojsk. znajduje się m. in. nominacja ppłk. Władysława Czaplńskiego z 56 p. p. na stanowisko dowódcy 27 p. p. w Częstochowie.

— **Kursy obrony przeciwgazowej w Częstochowie.** Zarząd Komitetu Powiatowego L. O. P. P. w Częstochowie w porozumieniu z Kuratorem Okręgu Szkolnego Krakowskiego uruchomił dn. 15 b. m. 6-cio dniowy kurs informacyjny o obronie przeciwgazowej i przeciwłobnej dla nauczycieli Szkół średnich, zawodowych i powszechnych.

— **Wykłady i ćwiczenia praktyczne** odbywają się codziennie w sali wykładowej i gimnazjum państwowego im. H. Sienkiewicza od godz. 16 do 20-ej. Kierownikiem kursu jest wojewódzki inspektor obrony

przeciwgazowej i obrony przeciwłobnej por. Tokarski. Poza tem wyklada na tym kursie oficer gazowy 7 p. a. p. por. Kaszewski. Słuchaczy na kursie jest 34.

— **Przedłużenie godzin handlu w tygodniu przedświątecznym.** W myśl ustawy z dn. 23 marca 1929 r. i zgodnie z rozporządzeniem Min. Spraw Wewn. w tygodniu przedświątecznym dopuszczono do handlu w czasie od 18 do 23 grudnia włącznie do godz. 9-ej wiecz., w niedzielę zaś 21 grudnia od godz. 1-ej po poł. do 6-ej wieczorem.

— **A więc już od dziesiątego czwartku** sklepy mogą być otwarte o 2 godziny dłużej. W dniu wigilijnym 24 b. m. sklepy muszą być zamknięte o godz. 6-ej wieczorem.

— **O reformie ustawodawstwa socjalnego.** Coraz częściej na łamach różnych organów prasy ukazują się artykuły, apelujące do większości rządowej w parlamencie o rewizję ustawodawstwa socjalnego. Łódzka „Prawda” będąca organem sacyjnym kół gospodarczych pisze w tej sprawie:

— **Licząc** bardzo skromnie, ustawodawstwo ubezpieczeniowe kosztowało nas w ostatnich dziesięciu lata około czterech miliardów złotych. Tyle musiały wynieść w tym czasie wpływy wszystkich instytucji ubezpieczeniowych. Jeżeli weźmiemy pod uwagę, że suma ta została wyciągnięta ze społeczeństwa, które nie potrafiło w tym samym czasie zaoszczędzić jednego miljarda, że została wyciągnięta w łwiej części z przemysłu, który w tym samym czasie powiększył swój stan posiadania tylko po stronie pasywów, jeżeli zatem uprzytomnimy sobie, że suma ta stanowi w gruncie rzeczy ofiarę, na jaką naród zdobywa się i do jakiej wywa się go tylko w chwilach największej potrzeby lub niebezpieczeństwa, to trzeba się zapytać: gdzie są te korzyści i te dobra ta-ka ofiara i takim wysiłkiem oku-

WILKI ROZSZARPAŁY 12-LETNIEGO CHŁOPCA.
Wilno, 1.12. — Z powiatu Dziśnieńskiego donoszą, że w poszczególnych gminach pojawiły się wielkie stada wilków, które przybyły z sąsiednich lasów granicznych. Wczoraj na drodze z Oran do Opiełnik włościanie zatrudnieni przy wyrębie lasu, znaleźli w śniegu podszpane zwłoki 12-letniego chłopca Witolda Jurewicza, którego napadły wilki i zoszarpały.

KATASROFA — AUTOBUSOWA POD PIOTRKOWEM.
Piotrków, 17.12. — Wczoraj na szosie pod Piotrkowem autobus, jadący z Sulejowa zderzył się z samochodem ciężarowym, przyczem wyrzucił się do rowu ze wszystkimi pasażerami. 4 osoby mocno potłuczone odwieziono do szpitala.

TABELA WYGRANYCH LOTERJI PAŃSTW.
W 1-yim dniu ciągnięcia 2-iej klasy 22 Polskiej Państwowej Loterii padły następujące główne wygrane:
50.000 zł. na Nr. 132755.
20.000 zł. na Nr. 54911.
10.000 zł. na Nr. 28965.
Po 5.000 zł. na Nr. 68510 79452.
Po 2.000 zł. na Nr. 33464 157938.
Po 1.000 zł. na Nr. 53305 96066 104543 104782.
Po 500 zł. na Nr. 21641 92680 101036 16698 174279 176057.
Po 400 zł. na Nr. 1184 1911 4900 44418 45588 53516 63264 87020 91248 135017 135875 156652 157890 178927 181364 188914 191633 203126.

Jeszcze tylko przez kilka dni firma I. RZĄSIŃSKI dodaje Bezpłatne Premje do każdego zakupu od 10-ciu złotych poczynając.

PODZIĘKOWANIE.
Zarząd T-wa Opieki nad zwierzętami w Częstochowie składa serdeczne podziękowanie za łaskawe pozwolenie i udział w koncercie dnia 13. XII. Dyrekcji, wzięciu i uroczonim gimnazjum, a mianowicie: Gimn. Państw. im. H. Sienkiewicza, Gimn. Państw. im. J. Słowackiego, Gimn. Państw. im. J. Traugotta, Gimn. T-wa Żydowskich Szkół Średnich i Gimn. Związku Nauczycieli Szkół Średnich. Prócz tego serdeczne i szczególne podziękowanie składa Zarząd W-mu Panu Dyrektorowi Płodowickiemu i W-mu Panom Profesorom Makowskim, Wodociągiem, Zakowski i W-nej Pani Adzie Misiukowej.

